

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

BAZI ÖZEL SAĞLIK KURULUŞLARINDA YAŞANAN BEBEK ÖLÜMLERİNİN TÜM YÖNLERİYLE ARAŞTIRILMASI, ÖZEL SAĞLIK KURULUŞLARININ YENİDOĞAN, ÇOCUK, ENGELLİ VE YAŞLILARLA İLGİLİ BAKIM SERVİSLERİNDEKİ UYGULAMALARININ VE MEVZUATIN İNCELENEREK ALINMASI GEREKEN TEDBİRLERİN BELİRLENMESİ AMACIYLA KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU

(10/1899, 1900, 1901, 1902, 1903, 1904)

TUTANAK DERGİSİ

12'nci Toplantı

19 Mart 2025 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı İshak Şan'ın, Komisyonun bugüne kadar yaptığı çalışmalara, çalışma süresinin yarın sona ereceğine, bugünkü toplantının son resmî toplantı olduğuna ve Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

III.- MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONLARI

A) Rapor Üzerinde Görüşmeler

1.- Komisyon raporunda yer verilebilecek hususların değerlendirilerek önerilerin alınmasına ilişkin görüşme

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
BAZI ÖZEL SAĞLIK KURULUŞLARINDA YAŞANAN BEBEK ÖLÜMLERİNİN TÜM YÖNLERİYLE ARAŞTIRILMASI, ÖZEL
SAĞLIK KURULUŞLARININ YENİDOĞAN, ÇOCUK, ENGELLİ VE YAŞLILARLA İLGİLİ BAKIM SERVİSLERİNDEKİ
UYGULAMALARININ VE MEVZUATIN İNCELENEREK ALINMASI GEREKEN TEDBİRLERİN BELİRLENMESİ AMACIYLA
KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU
(10/1899, 1900, 1901, 1902, 1903, 1904)

-----0-----
12'nci Toplantı
19 Mart 2025 Çarşamba
-----0-----

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Bazı Özel Sağlık Kuruluşlarında Yaşanan Bebek Ölümünün Tüm Yönleriyle Araştırılması, Özel Sağlık Kuruluşlarının Yenidoğan, Çocuk, Engelli ve Yaşlılarla İlgili Bakım Servislerindeki Uygulamalarının ve Mevzuatın İncelenerek Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu saat 13.08'de açıldı.

Komisyon Başkanı İshak Şan, Komisyonun bugüne kadar yaptığı çalışmalara, çalışma süresinin yarın sona ereceğine, bugünkü toplantının son resmî toplantı olduğuna ve Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklama yaptı.

Komisyon raporunda yer verilebilecek hususların değerlendirilerek önerilerin alınmasına ilişkin görüşme yapıldı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından, toplantıya saat 14.15'te son verildi.

19 Mart 2025 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 13.08

BAŞKAN: İshak ŞAN (Adıyaman)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail GÜNEŞ (Uşak)

SÖZCÜ: Ümmügülşen ÖZTÜRK (İstanbul)

KÂTİP: Ayşe Sibel ERSOY (Adana)

----- 0 -----

BAŞKAN İSHAK ŞAN - Değerli Komisyon üyeleri, kıymetli katılımcılar ve basınımızın değerli temsilcileri; hepiniz hoş geldiniz.

Toplantı yeter sayımız vardır.

Komisyonumuzun 12'nci Toplantısını açıyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı İshak Şan'ın, Komisyonun bugüne kadar yaptığı çalışmalara, çalışma süresinin yarın sona ereceğine, bugünkü toplantının son resmî toplantı olduğuna ve Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

BAŞKAN İSHAK ŞAN - Sözlerimin hemen başında, Komisyon çalışmalarımız hakkında kısaca bilgi vermek istiyorum. Bildiğiniz gibi, Komisyonumuz 20 Kasım 2024 tarihinde çalışmalarına başlamış ve o günden bugüne kadar büyük bir özveriyle çalışmalarını sürdürmüştür. Bugüne kadar gerçekleştirdiğimiz 11 toplantıda, tüm siyasi parti gruplarının önerileri doğrultusunda, konuyla ilgili tüm kamu kurumları, kamu niteliğindeki meslek kuruluşları, sivil toplum örgütleri ve akademisyenleri dinledik. Toplantılarımızda sağlık hizmeti sunumu, sağlık kurum ve kuruluşlarının denetimi, sağlık hizmetlerinin finansmanının sağlanması, sağlık sigortası kapsamı, yoğun bakımların sınıflandırılması ve planlanması, yoğun bakıma ilişkin mevzuat düzenlemeleri, acil sağlık hizmetlerinin sevk ve işleyiş sistemi gibi konulara da ayrıntılı olarak değindik. Toplantılarımız neticesinde edinilen bilgiler, sağlık hizmetlerine dair mevcut durumun derinlemesine anlaşılmasını sağlamış ve sağlıklı öneriler geliştirebilmemiz için önemli bir kaynak oluşturmuştur.

Ayrıca Komisyonumuz çalışmalarında ve rapor yazım sürecinde yararlanmak üzere, Komisyon üyelerimizin de istemleri doğrultusunda, ilgili kurum ve kuruluşlardan bilgi ve belge talebinde bulunduk. Bunun yanı sıra, sağlık hizmetlerinin daha iyi anlaşılması ve tespit edilen sorunların yerinde gözlemlenmesi adına İstanbul, İzmir, Ankara ve son olarak Gaziantep illerinde çalışma ziyaretleri gerçekleştirdik. İllerimizde il sağlık müdürlükleri, SGK il müdürlükleri, 112 çağrı ve komuta merkezini ziyaret ederek yerinde incelemelerde bulunduk. Ziyaretlerimiz neticesinde; hastanelerin denetimi, kamu-özel üniversite sağlık tesisi sayıları, yatak dağılımları, yenidoğan yoğun bakım ünitelerinin denetimleri, yenidoğan yoğun bakım nakil organizasyonu ile sevk ve işleyişe ilişkin detaylı bilgiler edindik. Bu sayede önemli verilere ulaşarak sağlık sisteminin her yönünü doğru, daha doğru bir şekilde değerlendirme imkânı bulduk.

Değerli Komisyon üyeleri, bildiğiniz gibi, Komisyonumuzun dört aylık çalışma süresi yarın sona erecek ve bugünkü toplantımız bu süreçte gerçekleştireceğimiz son resmî toplantımız olacak. Kısıtlı süremize rağmen yaptığımız toplantılar ve saha ziyaretleri sayesinde sağlık alanındaki birçok önemli konuyu ele alıp çözüm önerileri geliştirme noktasına geldik. Komisyonumuzun çalışmalarına ve rapor yazımına katkı sağlamak üzere değerli akademisyen hocalarımız başta olmak üzere görevlendirdiğimiz uzmanlarımızla birlikte rapor yazım çalışmalarımız devam etmektedir. Bugüne kadar aldığımız bilgiler ve yapılan tespitler doğrultusunda ortaya çıkacak raporun sağlık sistemimizdeki varsa eksiklikleri gidermek için öneriler sunma ve çözümler üretmede önemli bir adım olacağına inanıyorum. Bugün yapacağımız toplantıda, Komisyon üyelerimizin raporumuzda yer verilebilecek hususlara ilişkin görüş ve önerilerini alacağız. Üyelerimiz önerilerini toplantıda dile getirebilecekleri gibi, ayrıca yazılı olarak da Komisyonumuza iletebilme imkânına sahip olduklarını tekrar belirtmek istiyorum. Her birinizin katkıları bu raporun içeriği açısından büyük bir önem taşımaktadır. Bu süreçte, her bir milletvekili arkadaşşıma ve çok kıymetli uzmanlarımıza gösterdikleri özverili çalışmaları ve katkıları için teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, kıymetli katılımcılar; gündemimizdeki işlerin görüşülmesine başlıyoruz.

III.- MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONLARI

A) Rapor Üzerinde Görüşmeler

1.- Komisyon raporunda yer verilebilecek hususların değerlendirilerek önerilerin alınmasına ilişkin görüşme ¹

MURAT ÇAN (Samsun) - Sayın Başkan...

BAŞKAN İSHAK ŞAN - Söz hakkı talebiniz mi var Murat Bey?

MURAT ÇAN (Samsun) - Evet.

BAŞKAN İSHAK ŞAN - Buyurun Sayın Vekilim.

MURAT ÇAN (Samsun) - Teşekkür ediyorum.

Öncelikle, Komisyonla ilgili faaliyetlerimize geçmeden önce, dün YÖK ve İstanbul Üniversitesi eliyle diploma araçsallaştırılarak, bugün yargı araçsallaştırılarak kurala değil krala göre hareket eden kurumlar 21'inci yüzyılın, cumhuriyetimizin 2'nci yüzyılının en ağır darbesini yaşattılar ülkemize ve toplumumuza. Sayın İmamoğlu üzerine bu darbeyi kurdular. Sayın İmamoğlu kimdir? 4 kez demokratik yollarla seçim kazanmış, son 3 seçimini 16 milyonluk İstanbul Büyükşehir Belediyesini

¹ 31/1/2025 tarihli İstanbul, 21/2/2025 tarihli İzmir, 27/2/2025 tarihli Ankara ve 16/3/2025 tarihli Gaziantep çalışma ziyaretleri toplantı tutanakları tutağa ekliktir.

kazanarak gerçekleştirmiş bir kimlik, toplumda tanıyan tanımayan, izleyen herkesin gönlünü kazanmış, her gönle girebilme yeteneği olmuş birisidir. Aynı zamanda İmamoğlu kimdir? İstanbul'da bu zamana kadar faaliyete geçmemiş dayanışmayı, yoksulluğu gidermeyi, özellikle çocuklara ve kadınlara dönük desteğiyle toplumda gönüllere girmiş birisi. Böyle bir kişiye hem de yanındaki çevresiyle birlikte bu tür darbeyi yaşatarak topluma gözdağı verilmekte. Bakın, eğer düzene, nizama uymazsanız gereği, başınıza neler gelecek şekilde bir gözdağı veriliyor. Dolayısıyla, bu toplumda -toplumda değil tabii ki- kamuda, kamuyu yürütmede, denetimde meydana gelen çürümenin en bariz örneği.

Yine, sağlıkla ilgili, millî eğitimle ilgili, yargıyla ilgili ortaya çıkan çürüme, cumhuriyet rejiminin tek kişilik keyfi kararlarının artık içtihadı dönüştüğünün de bir göstergesi. Yani bundan sonra otuz beş yıllık diplomanın, otuz beş yıl geriye gidilerek yok sayılması, açığa düşürülmesi burada hepimizi etkiliyor. Yani otuz beş yıldır yaptığımız ameliyatlar, otuz beş yıldır attığımız imzalar artık geçerli sayılmayabilir. Bu nedenle, bu Komisyonun ya da burada sizin huzurunuzda yapılacak tartışmaların da bir parçasıdır, oradan ayrı düşünülmemeyecek bir durumdur, o nedenle buraya getiriyorum. Yenidoğan çetesi olayı, sonrasında Bolu Kartalkaya yangını hadisesi bu çürümenin maalesef sebebi değil, sonucudur yani yenidoğan çetesinin nasıl ortaya çıktığını bu Komisyon çok detaylı bir şekilde belki işleyemedi, birazdan onlara gireceğiz ama şeffaflıktan uzaklaşma, denetimden kopuş, yürütmenin görevini kamu eliyle yerine getirebileceği organellerin yetersiz çalışması bu çürümenin artık bir sonuç olduğunu hepimize gösteriyor.

Değerli Başkanım, çok kıymetli Komisyon üyelerimiz, saygıdeğer hocalarım, değerli uzmanlarımız; bugün size bu dört aylık süreçte verdiğimiz emeklere teşekkür etmek için başlamayı çok isterdim, yine de bu teşekkürü, bu Komisyon çalışmalarına verdiğiniz katkıları teşekkürle karşıladığımı belirtmek istiyorum. Ama maalesef gündem gereği -biz çünkü halkın seçtiği vekilleriz, her yerde, her zaman bu görevimizi hatırlayarak faaliyetimizi yapmalıyız- bu girişle başlamayı kendimize mecbur gördük.

Komisyon olarak peki neler yaptık; biraz da ona değinelim. Bu elim sağlık skandalında toplumun vicdanına hitap edebilecek bir Komisyon raporu ortaya çıkacak mı? Böyle bir soruyla başlayayım, kendi adıma da cevap vereyim; maalesef hayır çünkü ilk toplantıda görev dağılımı yapıldıktan sonra -belki ilk toplantı ya da ikinci toplantıda- birtakım taleplerde bulunduk Komisyondan, Komisyon Divanından; mevcut Sağlık Bakanı bu Komisyona gelip konuşmalı dedik, bir önceki dönemin Sağlık Bakanı gelip konuşmalı dedik, mevcut Sağlık Bakanının bu olayların yaşandığı bölge İstanbul'la ilgili -o dönemde sağlık müdürü olması nedeniyle- ayrı bir sorumluluğu, ayrı bir duyarlılığı olması gerekir dedik, sağlıkta dönüşümün ilk uygulayıcısı Bakanın gelip bu Komisyona bilgi vermesinin gerekliliğini söyledik, hepsinden önemlisi, hem Sağlık Bakanlığı yapıp hem Çalışma Bakanlığı yapıp şimdi de bir sağlık işletmecisi olan, sağlık ticaretçisi olan bir geçmiş dönem Bakanının gelip ilave olarak mevcut Çalışma Bakanının gelip bu Komisyona bilgi vermesini istedik, son toplantıya kadar bu umudumuzu taşıdık ama maalesef bu bilgilendirmeden bu Komisyon mahrum bırakıldı, muaf tutuldu; bunu takdirlerinize bırakıyorum. Bu isimlerin yerine kimler geldi buraya? Kamu adına, yürütme adına denetim görevini görmesi gerekenler adına Sağlık Bakanlığından, Adalet Bakanlığından, Çalışma Bakanlığından çok sayıda konuklarımız, bürokratlarımız, bakan yardımcılarımız oldu. Sadece bize yaptıkları sunumda verdikleri ya da benim aldığım "Biz görevimizi layıkıyla yaptık, dosya üzerinde her şey mükemmel, denetimlerimizi yapıyoruz, hiçbir eksiklik yok, bunlar münferit hadiselerdir." anlamına gelen çıktılar bize iletiler. Dolayısıyla yine söylüyorum "Buradan bir çözüm üretebilir miyiz, bir daha böylesi olaylar olmasını engelleyebilir miyiz?" anlamında bir çıktı oluşturacak karine bizde maalesef geliştirmedi. Ancak çok müteşekkir olarak söylemeliyim ki meslek örgütleri, uzmanlık dernekleri, özellikle Yenidoğan Uzmanları Derneği, Yoğun Bakım Uzmanları Derneği başta olmak üzere, özverili çalışmalarını burada bize aktaran akademisyenlerimize, uzmanlarımıza çok çok teşekkür ediyorum. Bu toplantılarda onların bize yaptıkları sunumlardan şunu öğrendik: 2017 yılından itibaren kendi dernekleri vasıtasıyla Sağlık Bakanlığının kendilerinden isteklerine cevaben yaptıkları denetimleri, değerlendirmeleri raporlaştırmışlar ve potansiyel riskleri kendilerine ifade etmişler. Buna rağmen 10 çocuğumuzun ve daha sonra birçok sağlık skandalının -öncesi de var- olması engellenmemiş. Burada da kamu adına yürütme ve denetim görevini görenlerin bu görevi yapmaktaki çürümüşlüğü bir kez daha takdirinize bırakıyorum. Mesela, bundan yaklaşık bir yıl kadar önce, mayıs ayıydı yanlışlıyorsam 2004 yılı, Burdur'da bir kamu sağlık merkezinde, kamu hastanesinde diyaliz ünitesinde antifriz solüsyonu diyaliz ünitesine zerk edildi, karıştırıldı ve hastaların dolaşımında gezdi; 30 vatandaşımız yoğun bakımda takip edildi, 3 insanımız da bu skandal sonucunda vefat etti. Duyarlılık sahibi bir bürokrat, Sağlık Bakanı, Sağlık Bakanlığı görevlisi çıkıp da "Bu, şundan oldu, şunlar hakkında, şu işlemler yapıldı, gereği yapılıyor." diye toplum vicdanını tatmin edecek hiçbir açıklama yapmadı. Anlatmaya çalıştığım tam da bu; biz bu dört ayda şunu gördük: Bu iktidara hiçbir şey yapışmıyor, hiçbir şeyden sorumlu değil, hiçbir şeyi eksik yapmamışlar ama daha bundan birkaç ay önce, iki üç ay önce, Bolu'da 78 canımız maalesef hayatını kaybetti. Ya, bu bile bugünün, teknolojinin bu döneminde bizlere birçok şeyi anlatıyor.

Bir başka şey, Komisyon toplantılarının hemen hemen ortalarında dedik ki: "Bu hadisenin, yenidoğan çetesi skandalının iki şüpheli ölümü var -sanıkları ve şüphelileri üzerinde- bunlara dönük biz tabii ki birtakım tahkikat yapmayalım, bir takibat yapmayalım ama yapılan tahkikat ve takibatlardan bu Komisyon bir şekilde bilgilendirilsin ki bu gerçekten bir çete faaliyetiyse bunun uzandığı yerler, bu şüpheli ölümlerin etkin bir şekilde soruşturulması, araştırılması ve Komisyonun da bilgilendirilmesi üzerinden Komisyonun hazırlayacağı rapora ciddi anlamda karine oluşturacak. Bununla ilgili bir şey yaşadık mı? Maalesef yaşamadık. Peki, nereye gidiyoruz yani Komisyon raporunda biz kamu adına işlem yapanların, bize sunum yapanların sunumlarını alıp raporlaştıracak mıyız, hikâyemiz o mu olacak? Gözümüze batan bu kadar hadise varken bir iktidar partisi milletvekili, değerli hocalarım çıktı, hepimizi yaralayan bir şekliyle "Ben devletim, ne gerekiyorsa yaptım, bu saatten sonra hizmet alamıyorsanız, gidin, sağlık hizmeti verenin gırtlığını sıkın." dedi. Özür dilediği için hakkında hiçbir işlem yapılmasına gerek olmadığı konusunda burada maalesef yorumlar yapıldı.

Bizler şimdi, bu toplantımızda rapora katkılarımızı toplantıdan sonra da devam ettireceğiz. Hakikaten, gerçekten bu dört ay sürecinde bize yapılan sunumlarda, yaptığımız ziyaretlerde edindiğimiz bilgiler üzerinden sağlık hekimlerimizin özlük haklarına, sağlık emekçilerimizin özlük haklarına, çalışma koşullarına ilişkin katkılarımızı aktaracağız, çeteye ilişkin edindiğimiz kanaati buraya bildireceğiz, sağlıkta şiddete ilişkin burada az önceki açıkladığım o skandal açıklamaya rağmen önerilerimizi hayata geçirmek için buraya katkı sunacağız ama muhtemelen bizim sunduğumuz katkılar yerine, suya sabuna dokunmayan bir sunuş raporu açıklanacak, biz de hâliyle muhalefet olarak muhalefet şerhlerimizi sunacağız.

Ben sözlerimi tamamlamaya yakın birkaç vurguyu burada dile getirmek istiyorum: Özellikle iki üç gün önce doğu, güneydoğu illerimizdeki sağlık durumu ve özellikle yenidoğan bebek ölümleriyle ilgili yaptığımız çalıştayda şunu gördüm: O bölge üniversiteleri başta olmak üzere, Türkiye'de bütün üniversiteler son yirmi üç yıldaki sözde sağlık reformu üzerinden itibarsızlaştırılmış, niteliksizleştirilmiş. Bugün Kahramanmaraş Üniversitesinde perinatoloji uzmanı yok.

İRFAN KARATUTLU (Kahramanmaraş) - İlde yok.

MURAT ÇAN (Samsun) - İlde yokmuş; düzeltiyor sayın vekilim beni, bölge milletvekili. Gaziantep Üniversitesinde neonatoloji uzmanı yok. Yani bu bölgeler deprem yaşamış, deprem sonrası, devletin "Ben devletim." diyeceği yer tam da orası. Bu bölge, aynı zamanda on küsur yıldır düzensiz göç ithali kabul eden bölge. Dolayısıyla, burası devletin "Ben buradayım." diyeceği, en önemli vurguyu yapabileceği yerken personel dağılım cetvelinin neredeyse yarısı boş. Bir soru sordum orada, personel dağılım cetveli bu yaşanan hadiselerle ilişkili artırıldı mı ya da buraya dönük özendirici birtakım çalışma yapıldı mı? Hayır, olduğu gibi devam etmiş 2010'dan beri. Dolayısıyla, üniversitelerde, sağlık ekibinde, hemşiresinden personeline, hekimine, uzmanına, yan dal uzmanına kadar hiçbir artış olmamış. O bölgenin bürokratlarına sorduğumuzda "Biz oradaki eksikliği, efendim, şehir hastaneleriyle gidermeye çalışıyoruz." gibi hakikaten evrensel sağlık hizmeti savına, akademik dünyaya hitap etmeyen cümlelerle karşılaştık. Yani özel sağlık sistemi sektörü ya da kamudaki ticarileşmiş şehir hastaneleri sistemi, hekim, uzman hekim yetiştirmeye kendini adanmış üniversitelerin yerini doldurabilir mi? Bunu uzmanlarımızın ve Komisyonun takdirine bırakıyorum.

Değerli Komisyon üyeleri, ben konuşmamın sonunda, burada, onurlu mesleğimiz açısından bizi bir araya getiren bu Komisyonun oluşması açısından bir mutluluğumu ifade etmek için sizlerle konuşmak istiyorum. Hakikaten çok değerli akademisyenlerle bir araya geldik, özverili çalışmaları var hem kamu eğitim araştırma hastanelerinde kamu akademisyenleri hem üniversite akademisyenleri yenidoğan bebek ölümlerini sadece son, işte, iki üç aylık mesele olarak görmemişler, yıllardır bebek ölümlerini önemsemişler, yoğun bakım sorunlarını önemsemişler. Bu nedenle, başta sizlere, burada bulunan yasama uzmanlarına, değerli Komisyon üyesi milletvekillerimize, basınımıza ve danışman arkadaşlarımıza çok çok teşekkür ediyorum. Bir çıkış yolu var, yeni bir sağlık sistemi mutlaka gereklidir, önerilmelidir. Bunun için bir değişikliğe ihtiyaç olduğunu söylüyor ve hemen ve derhâl seçim diyor, bu ceberut davranışların artık tarih olmasını diliyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN İSHAK ŞAN - Sayın Çan, teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Sunat.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri ve çok değerli uzmanlar; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Evet, Türkiye'de bugün itibarıyla hürriyet, demokrasi, hukuk ve anayasal haklar askıya alınmış görülüyor. Uzun bir süredir yaşıyorduk ama bugün Türkiye'de daha enteresan şeyler oluyor. Değerli Komisyon üyeleri, tarih ayınlarını yapan darbecileri nasıl yazdıysa bugün bu işe imza atanlar da o şekilde yazılacaktır. Biz İYİ Parti olarak hukuku savunacağız, demokrasiyi savunacağız ve "İstibdat değil, hürriyet." diyoruz.

Evet, dört ay süreyle birlikte çalıştığımız bebek ölümleriyle ilgili Komisyonumuz konusunda bir değerlendirme toplantısı bu. Tabii ki rapor ortaya çıktıktan sonra görüşlerimizi daha detaylı bir şekilde, belki şerhimizi olursa da şerhlerimizi detaylı bir şekilde raporumuza intikal ettireceğiz. Ama tabii ki başından itibaren, zaman zaman sohbetlerimizde veya toplantılarımızda söylediğim gibi bir değerlendirme, bir genel değerlendirme yapacağım. Evet, biz bu Komisyonu neden kurduk, neden kuruldu? Ve bütün siyasi parti gurupları bu Komisyona "Evet." dedi. Bu, herkeste, Türk milletinde, infial uyandıran bir olaylar zincirinde, çok ufak bebekleri bile konu aldığı, ölümlerine yol açtığı bir olayla Türkiye karşı karşıya kaldı ve bu Komisyonun adı, Bazı Özel Sağlık Kuruluşlarında Yaşanan Bebek Ölümlerinin Tüm Yönleriyle Araştırılması -ki buna birinci kısım diyelim- Özel Sağlık Kuruluşlarının Yenidoğan, Çocuk, Engelli ve Yaşlılarla İlgili Bakım Servislerindeki Uygulamalarının ve Mevzuatın İncelenerek Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırma Komisyonudur. Şimdi, birinci kısmı araştırdık mı diye sormak istiyorum. Hayır. Dosyaya intikal eden yalnız 1 aile dinlendi; "Gelmedi." dendi, dinlendi. İsim vermemize rağmen bu hastanelerde çalışan ve konuşmak isteyen kimseler de dinlenmedi. Tüm yönleriyle değil hiçbir yönüyle bu konu ele alınmadı, sadece 112 acil servis konusunda haksızlık yapıldığı ispat edildi. Hiçbir özel hastaneye gidilmedi; ki teklifim de vardı ilk zaman, hatta habersiz gidelim demiştim, bazı arkadaşlarımız beni kınamıştı ama öyle olması gerekiyordu, olmadı. İkinci kısım konusunu yani genel anlamda mevzuatın incelenmesi konusunu ele aldığımızda gerçekten güzel çalışmalar yapıldı. Ben burada uzman olan, bizimle birlikte çalışan tüm arkadaşlarımıza vermiş oldukları katkılardan dolayı ve kurum, kuruluşlardan gelen yetkililerin vermiş olduğu çok detaylı bilgilerden dolayı -çok şey öğrendiğimi de ifade etmek istiyorum- çok teşekkür ediyorum. Evet, mevzuat ve uygulamalardaki eksiklikler çok detaylı bir şekilde de ortaya konuldu.

Sayın Komisyon üyeleri, yirmi üç yıldır iktidar olan AK PARTİ'nin Sağlık Bakanları yani olay sırasında İstanbul İl Sağlık Müdürü olan mevcut Bakan başta olmak üzere Sağlıkta Dönüşüm Programı'nı uygulamaya koyan Sayın Akdağ, özel hastane zincirlerine sahip eski Bakanlar Sayın Müezzinoğlu ve Sayın Koca dinlensin istedik, bunu birkaç kere de gündeme getirdik, yazılı olarak da verdik ama maalesef dinlenmediler. Ben soruyorum: Komisyon Başkanlığı mevcut Bakan ve eski Bakanları davet etti mi; ettiyse davete neden icabet edilmedi, etmediyse isteğimize rağmen neden davet edilmedi, bunu sormak istiyorum. Türkiye Büyük Millet Meclisinde kurulan araştırma komisyonlarının çalışma esaslarına göre Sağlık Bakanının Komisyona gelip sorulara cevap vermesi hukuken ve teamül gereği uygundur aslında. Türkiye Büyük Millet Meclisi araştırma komisyonları Anayasa'nın 98'inci maddesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri kapsamında kuruluyor bildiğiniz gibi. Komisyon, ilgili bakanları, kamu görevlilerini, uzmanları ve diğer kesimleri dinler, bakanların gelip gelmemesi kendi takdirlerinedir, bunu biliyoruz. Geçmişte sayın bakanlar gelip konu hakkında, araştırma komisyonlarında bilgi veriyorlardı ama yeni sistemde maalesef bakanlar biraz daha değişik bakıyorlar meseleye diye düşünüyorum. Evet, Sağlık Bakanı ve eski Sağlık Bakanlarının katılımları neden önemliydi? Yani bunu bir popülizmden dolayı falan istemedik; ben kendi adıma konuşuyorum, asla böyle bir popülizm yapmak için eski Bakanların gelmesi değildi konu. Şimdi, kamuoyu nezdinde şeffaflık ve hesap verilebilirlik açısından önemliydi bu. Konu kamuoyunu o kadar doğrudan ilgilendiriyordu ki sürecin güvenilirliği açısından önem arz ediyordu. Sağlık Bakanının gelip

milletin Meclisini bilgilendirmesi hukuki açıdan çok uygundur, demokratik teamüllere de uygundur ama bugün zaten gördüğümüz kadarıyla hukuk ve demokrasi zaten askıya alındı.

Değerli milletvekilleri, yenidoğan yoğun bakımda ortaya çıkan skandal yüzünden toplumun sağlık sistemine olan güveni derinden sarsılmıştır. Bu olay, özellikle en savunmasız bireyler olan yenidoğan bebeklerin ticari bir meta gibi kullanıldığı algısını yaratmış ve sağlık hizmetlerine duyulan temel güven zedelenmiştir. Vatandaşlar devletin sağlık hizmetlerini yeterince denetleyip denetlemediğini sorgulamaya başlamışlardır. Özel sağlık kuruluşlarına karşı artan şüphe, özel hastanelerin tıbbi zorunluluktan çok maddi kazanç amacıyla bebekleri yoğun bakımda tuttuğu iddiaları, sağlık sisteminin ticari kaygılarla hareket ettiği gibi görüşler giderek yaygınlaşmaktadır. Bu tür çeteleşmelerin faaliyet göstermesi, Sağlık Bakanlığı ve diğer denetim mekanizmalarının etkisiz olduğu izlenimini doğurmaktadır. Denetim süreçlerinin göstermelik olduğu ve sistemin kendisini korumaktan âciz olduğu yönünde giderek artan bir inanç oluşmuştur. Özel hastanelerin büyük bir kısmının Hükûmete, iktidara sırtını dayadığı inancı yaygınlaşmaktadır. Olayın içinde doktorlar, hemşireler ve yöneticilerin yer alması sağlık çalışanlarına duyulan güveni de zedelemektedir. Hastalar kendilerine verilen teşhis ve tedavi kararlarının gerçekten tıbbi gereklilikten mi, yoksa maddi kazanç elde etme niyetinden mi kaynaklandığını sorgulamak durumunda kalmıştır. Bu, göz bebeğimiz olan değerli sağlık çalışanlarımıza da büyük bir haksızlıktır. Yenidoğan olayının toplumda yarattığı güvensizlik, kamu kurumlarına ve denetim mekanizmalarına karşı büyük güven kaybına da sebep olmaktadır.

Değerli Komisyon üyeleri, toplumun bu kaybolan güveni tekrar kazanabilmesi için şeffaf denetimler, etkin yaptırımlar ve sağlık hizmetlerinde etik değerlerin öncelikli hâle gelmesi gerekir. Evet, Sağlık Bakanlığının yaptığı denetimler, teftiş kurulu raporları ve mevcut sağlık mevzuatı incelendiğinde yenidoğan yoğun bakım servislerinde ciddi yapısal eksiklikler olduğu görülmektedir. Çünkü özel sağlık kuruluşlarında usulsüz işlemler ile denetim mekanizmalarının zayıflığı çetelerin veya çetenin uzun süre faaliyet göstermesine imkân sağlamıştır. Bu olaylarla birlikte, hastanelerin periyodik denetimleri yapılmış olmasına rağmen özellikle özel hastanelerdeki yoğun bakım servislerinin gerçekte nasıl çalıştığı yeterince izlenememiştir ve Sosyal Güvenlik Kurumu ödemelerinin artırılması için gereksiz yere bebeklerin yoğun bakımda tutulduğu ve taburculuk sürelerinin uzatıldığı tespit edilmiştir. Sağlık Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumu raporlarından çıkarımlarını söylüyorum. Yine, bebeklere dair sahte epikriz raporları ve yanlış hasta dosyaları oluşturularak usulsüz ödemeler alındığı belirlenmiştir. Olayın kamuoyuna yansımından önce Bakanlık doğrudan müdahale etmek yerine olayın büyümesini izlemiş, ancak gecikmeli olarak soruşturma açmıştır; bunları mutlaka raporumuzda da belirtmemizde fayda vardır. Yine, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından finanse edilen sağlık hizmetlerinde özellikle yenidoğan ve yoğun bakım servislerinde yaşanan usulsüzlükler hem devletin ciddi zarara uğratılmasına hem de sağlık hizmetlerinin etik ve hukuki açıdan sorgulanmasına neden olmuştur.

Bu sürece baktığımızda, bu iş bakım "2021'de CİMER'e başvurulmuş..." Her şeyi gecikmeli olarak... Yani kronolojik olarak çıkardım nasıl olduğunu ama zamanınızı almak istemiyorum bu konuda. Yani, hepimizin bildiği şeyler ama... Üstelik olayın geçtiği hastanelerin başhekimleriyle o zamanın il sağlık müdürü olan Bakanın kol kola resimlerinin basına intikal ettiğini de hepiniz biliyorsunuz her ne kadar "Zamanında alındı." dense de. O yüzden bu kronolojik listeyi uzatmak istemiyorum. "Bundan sonra bunlar üzerinde ne yapılabilir?" Bugün zannediyorum tartışmamız gereken konuların başında da bu geliyor.

Konunun uzmanlarından onlarca öneri geldi, çok sayıda. Birbirinden değerli öneriler bunlar ve birbirinden farklı öneriler var. İşte, bu öneriler rapor için çıkarıldığında o zaman daha geniş çaplı inceleme fırsatını da -şahsım adına söylüyorum-bulacağım. Yenidoğan doktorlarının tabii ki azlığı, işte, bu perinatoloji uzmanlarının eksikliği, o kadar çok problem var ki, bu problemlerin çözülmesi için hem mevzuatta hem de uygulamada neler yapılabilir? İnşallah bu rapor, bu Komisyon üyelerinin de katkısıyla güzel bir sonucu ortaya koyacaktır.

Ben tabii Komisyon Başkanımıza da ayrıca teşekkür ediyorum yani samimiyetine, asla taraflı bir görünüm vermemesine ayrıca teşekkür ediyorum. Bütün arkadaşlarımızla, sizlerle çalışmaktan dolayı da ben kendimi mutlu addediyorum yani Komisyon arkadaşlarımızın da ne kadar özverili çalıştığını gördüğüm için.

Evet, raporda mevcut sağlık skandallarının yalnızca yeni doğan bebeklerle sınırlı olmadığını vurgulamak için de konuyu daha da genişlettiğimizi düşünüyorum. Hâlbuki biliyorsunuz biz daha çok bebek yani yenidoğan, çocuk, engelli ve yaşlı yoğun bakımlarda geçen olayları değerlendirmek üzere bir başlık almışız. Hâlbuki basına intikal ettiği gibi o stent çeteleri, başka bir çete vardı ilaçla ilgili "Kopaç çetesi" gibi bir ifade kullanıldı yani şu görüntülemelerde kullanılan ilaçtan söz ediyorum, Çam ve Sakura Hastanesindeki olaydan, bunlar üzerinde durmadık yani söylemek istediğim o. Evet, bu çetenin ortaya çıkması genel olarak sağlık sisteminde daha büyük yapısal sorunlarının olduğunu gösteriyor bize.

Şimdi, Meclis araştırma komisyonunun raporunda şu 3 noktaya vurgu yapmamızda fayda var diye düşünüyorum: Birincisi, denetim mekanizmalarının bağımsızlaştırılması ve şeffaflaştırılması konusu. İkincisi, özel sağlık sektöründe yenidoğan bakım yataklarının sınırlandırılması yani bunda daha çok kamu hastanelerinin bu yatak sayısının daha çoğuna sahip olmasının önemi. Üçüncüsü, Sosyal Güvenlik Kurumunun ödeme sisteminde reform yapılarak usulsüzlüklerin önlenmesi. Eğer bu önlemler alınmazsa zaten ilerleyen yıllarda benzer skandalların yaşanması kaçınılmazdır, bunları hep zaten yaşıyoruz. Tabii ki araştırma komisyonunun yalnızca mevcut sorunları tespit etmekle kalmayıp somut ve etkili çözüm önerileri sunması gerekiyor.

Şimdi, raporu yazarken -ben elbette görüşümü ifade ediyorum, hani sizler tabii karar vereceksiniz neticede- belli başlıkları kullanabiliriz. Mesela "mevzuat ve denetim mekanizmalarının güçlendirilmesi" deyip özel sağlık kuruluşlarının bebek ölümlerini önlemeye yönelik standartlarının artırılması konusu ele alınabilir. Yenidoğan ünitelerinde zorunlu hijyen ve bakım protokolleri belirlenir. Mesela en son gittiğimiz Gaziantep Şehir Hastanesindeki kuvözler çok çok güzeldi, yeni olunca hastaneler kuvözler de çok güzel oluyor ama hep de böyle yenileri gezdik Sayın Başkan ya, yani gerçekten böyle şehir hastanesi olmayan yerlere gidebilseydik orada da kuvözleri görme... Sizler doktorsunuz tabii, çoğunluğunuz Tıbbiyeden tıp tahsili almış kişilersiniz, daha iyi biliyorsunuz ama bizim görmemiz gerçekten etkili, farkı da görmüş oluyoruz. Evet, mevzuat ve denetim mekanizmalarının güçlenmesi diyebiliriz. İkinci bir başlık, personel yeterliliği ve eğitim standartlarının yükseltilmesi diyebiliriz. Yine, yenidoğan ünitelerinde teknolojik ve altyapısal iyileştirmeler diyebiliriz. Efendim, yine, sağlıkta şeffaflık ve hasta haklarının güçlendirilmesi gibi bir başlık atıp onun altını doldurabiliriz, finansal ve destekleyici politikalar diyebiliriz; işte, özel sağlık kuruluşlarında, yenidoğan

bakımına yönelik devlet teşviklerinin tekrar gözden geçirilmesi falan gibi, yoksul ve dezavantajlı ailelerin özel sağlık kuruluşlarına erişiminin kolaylaştırılması gibi. Yani bunlar böyle bir başlık altında olursa bunun raporu çıktıktan sonra bizler de görüşlerimizi sizlere intikal ettirebiliriz.

Çok fazla başınızı ağrıtmak istemiyorum. Aslında söyleyeceğim çok şey var ama dediğim gibi, ben bunu raporda kullanmayı arzu ediyorum. Her şey için çok teşekkür ediyorum tekraren. Böyle bir Komisyon'da çalıştığım yani olduğum ve olayları yakinen takip ettiğim için de birçok şeyi öğrendiğimi tekrar ediyor, hepinize ayrı ayrı teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN İSHAK ŞAN - Çok teşekkür ederiz biz de kıymetli bilgileriniz, benimle ilgili olan düşünceleriniz için de ayrıca teşekkür ederim, çok sağ olun.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Ama öyle, gerçeği söylerim ben biliyorsunuz az çok.

BAŞKAN İSHAK ŞAN - Sağ olun Sayın Vekilim.

Buyurun Sayın Gergerlioğlu.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, tabii, bebek ölümleriyle ilgili bir Komisyondayız ama şu anda Türkiye'de milyonlar ve hatta dünya Türkiye'deki bir olayı konuşuyor, ona değinmeden geçemeyeceğim.

Özellikle AK PARTİ ve MHP'li vekillere sormak isterim yani şu anda yaşanan olaylar size bir şeyi hatırlatıyor mu diye sormak isterim. Sayın Erdoğan'ın zamanında bir şiir okuduğu için cezaevine atılmasını ve her türlü baskıya maruz kalmasını hatırlatıyor mu diye sormak isterim. Bana çok hatırlatıyor. Zamanında çünkü ben onlara da şiddetle karşı çıkmıştım, vicdanım rahat, kriteriniz; hak, adalet, vicdan olursa doğru bir yerde durursunuz. Sayın Erdoğan'a o gün yapılanlar da bir yargı kumpasıydı; işte o cezaevleri, efendim, 367 kumpasları, hepsi yargıyı araç olarak kullanan hadiselerdi. Şu anda da Sayın İmamoğlu'na yapılanın bir yargı kumpası olduğu, zorlama yargı kararları olduğu apaçık ortada. Bunu milletin vicdanı kabul etmiyor gerçekten, sanırım sizlerin vicdanı da kabul etmiyordur çünkü yaşanan hadiseler... Türkiye böyle gitmemeli. Yani halkın iradesiyle 3 kez seçilip İstanbul'un başına gelen bir Başkana bunlar yapılmamalı. Ben sadece kendi partime yönelik saldırılar ve kayyum atamalarını anmıyorum, zaten biz bunu, yıllardır bu ağır haksızlıkları yaşıyoruz ama dedik ki herkese: "Susma, sustukça sıra sana gelecek." Ve hakikaten de bunlar bugün yaşanıyor. Çok üzücü ve kabul edilemez buluyorum. Belli ki diploma, gözaltı kararından sonra tutuklama ve kayyum da gelecek gibi görünüyor. Bütün bunlar Türkiye demokrasisine kaybettirecek, başka bir şey değil diyorum.

Evet, şimdi bir Komisyon toplandı; Yenidoğan, Bebek Ölümleri Komisyonu. Burada üç ayı aşkın çalışmalar yapıyoruz ve az çok sonuna doğru geldik ama tabii ki eleştirilerimiz de var, özetlemeye çalışayım. Özellikle, biz, burada, bakın, Komisyonun adı olarak "Bazı Özel Sağlık Kuruluşlarında Yaşanan Bebek Ölümlerinin Tüm Yönleriyle Araştırılması, Özel Sağlık Kuruluşlarının Yenidoğan, Çocuk, Engelli ve Yaşlılarla İlgili Bakım Servislerindeki Uygulamalarının ve Mevzuatın İncelenerek Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu" dedik fakat çocuk, engelli ve yaşlılarla ilgili pek fazla bir şey yapmadık, hatta hiç yapmadık engelliler dışında. Geçen hafta bazı bürokratlar geldi, bir sunum yaptı; bence son derece yetersiz. Ya baştan bu isim konmamalıydı ya da konulmuşsa başlığa uygun çalışmalar yapılmalıydı. Evet, Meclis çoğunluğu var ama güdük bir rapor olarak çıkacak, başlığına uygun olmayan bir rapor olarak çıkacak; bunu baştan belirtmiş olalım.

İkincisi, biz, burada, bu meselenin anlık, münferit bir hadise olmadığını ilk günden itibaren söyledik. Yani durup dururken bir kişi ahlaki bozulmuş, bu olayı yapmış değil, sistem bozukluğu var ve sonuçta bu bir şekilde patlıyor; bunu söyledik fakat işte "münferit bir hadise" diyen arkadaşlarımız oldu, işin sonunda buraya geldiğimizde bu işlerin münferit olmayacağını tüm arkadaşlarımız sanırım görüyorlar. Evveliyatında da bir sağlık sistemi çöküşü vardı ve bazı sinyaller vermeye başlamıştı. Biz, burada, önceki haftalarda da gündeme getirmiştik 2016 Sağlık Bakanlığı soruşturması, SGK soruşturmasının sümen altı edilmesi, doğru dürüst araştırılmadan işin kapatılması 2024'te böyle bir büyük skandalın patlamasına neden oldu. O hâlde, 2016'daki olay neydi? 2016'da bazı iddialar gündeme gelmişti ve Sağlık Bakanlığı müfettişleri konuyu araştırmıştı ve ardından SGK de dosyayı kapatmıştı. Mehmet Müezzinoğlu o dönem Sağlık Bakanıydı ve Sağlık Bakanlığında bu soruşturma dosyası kapatılmıştı, SGK'ye gönderilmişti, her ne hikmetse, SGK'ye gönderildiği dönem Mehmet Müezzinoğlu bu sefer Çalışma Bakanı olmuştu. Mehmet Müezzinoğlu'nun özel hastaneleri vardı yani Sağlık Bakanlığında başlayan bir soruşturmadan sonra bir kişi bakıyorsunuz Çalışma Bakanı oluyor, Çalışma Bakanlığına gönderilen soruşturma da kapatılıyor; bu olacak bir iş değildi. O yüzden, biz, eski Sağlık Bakanı Mehmet Müezzinoğlu'nun bu Komisyona gelmesini istedik fakat gelmedi o dönem 2016 soruşturmasındaki hem Sağlık Bakanlığı hem SGK müfettişlerinin gelmesi gerektiğini söyledik, maalesef bu konuda da bir ilerleme olmadı, yine bir eksiklik ve güdüklük oldu. Evet, SGK raporuyla ilgili bir isteğimiz olmuştu, rapor geldi ama bu 2 bakanlıktaki önemli raporu düzenleyen müfettişlerin buraya gelip bir açıklama yapması gerekiyordu; bunlar olmadı.

Yine, başka kim gelmedi? "Mert Akdeniz" isimli bir bebek babasının ismini vermiştik, söz konusu hastanelerde mağdur olduğunu ileri süren bir bebek babası, o davet edilmedi komisyona. Ayrıca, hastanelerde çalışan yöneticiler, uzman doktorlar ve hemşirelerden de en azından sembolik anlamda buraya gelip bir anlatım yapması gerekirdi ve bu da olmadı. Bu arada başka ne gördük? Bir başka kişi de gelmedi. Aslında, bana ve tüm Komisyon vekillerine mail de göndermiş. Bakın, mail elimde, çıktısını aldım. Yenidoğan bebek ölümleriyle ilgili itham edilen ve daha sonra cezaevinde intihar eden Doktor İlker Gönen'in avukatı "Ben de gelip şu Komisyon'da derdimi anlatayım, meseleleri anlatayım." demiş, tüm vekil arkadaşlarımıza mail göndermiş fakat o da davet edilmedi. Biliyorum ki bu tür davaları takip eden avukatların tüm mevzuat ve olaylarla ilgili çok geniş bilgisi vardır; istifade ederdik, keşke davet edilseydi, hâlen edilebilir, bilgi alınır ve konu hakkında aydınlanmış olurduk çünkü haksızlığa uğradığını iddia ederek intihar eden bir yenidoğan uzmanı doktorun avukatı bu kişi ve şu anda da yargılanan Fırat Sarı'nın avukatı olduğunu söylüyor, mevzuatla ilgili çok önemli bilgiler vereceğini veyahut da yaşanan olaylarla ilgili, ki komisyon da zaten ne için toplanır? Bilgi edinmek için biz bu Komisyonu topladık değil mi? Yargı mevkisi değiliz, biz bilgi edinmek ve uyarmak için topluyoruz, herhangi bir yargısal karar burada almayacağız ve aydınlanmış olurduk, bu da olmadı, hâlâ olabilecekseniz Sayın Başkana da bunu tekrar hatırlatayım.

Ayrıca, sanırım geçen haftadan hatırlatılmış, TTB raporu gelmiş bize, odalarımıza gönderilmiş. Bu raporda, genel olarak hekimlerle ilgili cezai işleme yer olmadığına dair önemli kararlar var, bu da dikkat çekici. Şimdi, hekimlerin -daha 14 Martı yeni geçtik arkadaşlar- çok ağır, haksız, hukuksuz bir şekilde mahkûm edilip hastanelerde bol bol beyaz kod uygulamalarının yaşandığı bir dönemdeyiz. Medyatik ajitasyonlar, dezenformasyonlar sonucu hekim arkadaşlarımıza yönelik cinayetler, saldırılar ve hatta kendi intiharları mevzubahis olabildi. Son derece vahimdir bunlar ve o yüzden adaletten, hakkaniyetten ayrılmamak gerekiyor.

Burada başka ne gördük? Biz çalışmalarımızda SGK'nin hantal bir şekilde çalıştığını gördük, bürokratlar da bunu söylediler. Denetimin çok büyük bir eksiklik içinde olduğunu gördük, binlerce, on binlerce rapordan bir örneklem yoluyla seçim yaptıklarını, bunun son derece yetersiz olduğunu onlar da söyledi, biz de gördük, çok büyük bir denetim eksikliği var. Denetim uzmanı olmak için insanlar hevesli de değil, hatta kaçıyorlar çünkü birtakım teşvikler yok yani SGK'de bu konuda teşvik getirilmesi gerekiyor, sonuçta buralarda çok büyük eksiklikler var. Sağlık Bakanlığında hakeza böyle yani iki önemli Bakanlıkta teftiş eksikliğini görmemek mümkün değil.

Yine, yenidoğan uzmanları açısından çok önemli durumlar var, hocalarımız son derece haklı. İstanbul'da, Ankara'da, İzmir'de, Antep'te hocalarımızı dinledik ve az çok tablo belirginleşti. Türkiye'de en az 700 yenidoğan uzmanı olması gerekirken 350-400 arası bir yenidoğan uzmanı olduğunu görüyoruz ve bu da büyük yetersizliklere neden oluyor. Şu anda yenidoğan uzmanlarına yapılması gereken önemli teşvikler yapılmadığı için de bu sayının artma yerine eksiye doğru gideceği apaçık ortada yani Komisyon toplanmış ama bu soruna çözüm bulamazsa bir anlamı olmayacağını gösteriyor. Yani biz yenidoğan yataklarını kamuda artıramayacaksak, biz yenidoğan uzmanlarını artıramayacaksak, biz yenidoğan asistanlarının hizmet kalitesini artıramayacaksak, biz yenidoğan tercih edecek çocuk uzmanlarını teşvik etmeyeceksek nereye varabiliriz? Bunu, bütün hocalarımızdan dinlediğimizde gördük, anladık; iktidarıyla muhalefetiyle bunu çok net bir şekilde görüyoruz.

Yine, hemşirelerin eğitimiyle ilgili önemli sorunlar daha giderilememiş, bunu da görüyoruz. Hemşirelerin baktığı yatak sayılarında önemli sıkıntılar var.

SUT fiyatlarıyla alakalı önemli, gerçek dışı bir mevzuat var. Piyasada uygulananla Bakanlığın verdiği arasında tamamen bir uçurum var ve gerçeklik dışı işler dönüyor. Ülkenin güneydoğusunda maalesef, durum çok vahim yani Türkiye'nin genelindeki neonatolog eksikliği, yatak eksikliği, kalite eksikliği noktası Urfa, Antep, Adıyaman, Diyarbakır ve diğer illerde zirveye çıkmış durumda, bunun bir an evvel giderilmesi gerekiyor çünkü bebek doğum hızının yüksek olduğu yerler ve bu yüzden de bebek ölüm hızı çok yüksek. Urfa'da yüzde 17,5 rakamlarına ulaşıyor, gerçekten vahim rakamlar bunlar.

Bir de eksikliğin giderilmesi açısından şehir hastanesi formülü de yetersiz bir formül. Biz eğer ki şehir hastaneleri açılmadan önce bu Komisyon araştırmasını yapsaydık, çok daha vahim bir kamu-özel dengesizliği görecektik. Evet, şehir hastaneleri bir miktar eksikliği kapatmış fakat bu yeterli mi arkadaşlar? Bakın, şu anda şehir hastanelerinde öğrenci yetiştiriliyor mu, tıp fakültelerinde var mı?

ANKARA BİLKENT ŞEHİR HASTANESİ KADIN DOĞUM HASTANESİ BAŞHEKİMİ PROF. DR. ÖZLEM MORALOĞLU TEKİN - Tabii var. Yıldırım Beyazıt Üniversitesinin asistanlarını, internlerini bizatihi hep biz yetiştiriyoruz.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Tamam, şehir hastanesinde yapılıyorsa o zaman ona diyeceğim yok fakat İstanbul'da oldukça vahim bir tablo görüyoruz. Mesela, Urfa'da yine çok vahim bir tablo var. İstanbul'da kamu sağlık hizmetlerinin oldukça yetersiz olduğunu ve bundan dolayı özellikle özel sektör için iyi para getiren neonatoloji bölümünün ivme kazandığını ve yatak sayısında büyük bir dengesizlik olduğunu gördük. Yüzde 65 oranında İstanbul'da özelde yatak varken Sağlık Bakanlığında yüzde 25, üniversitelerde yüzde 10 olduğunu gözlemledik. Bu da işte Urfa, Antep gibi illerde de sanırım yine olumsuz oranlarda seyrediyor.

Şimdi, şunu da söylemek lazım: Bu Komisyonla ilgili Sağlık Bakanlığı uzmanlarının yanı sıra Sağlık Bakanlarının buraya gelmesi gerekiyordu. Şu andaki Sayın Bakan Kemal Memişoğlu'nun buraya gelmesi lazımdı. Eski İstanbul İl Sağlık Müdürüydü ve sahaya ilgili çok önemli bilgiler verirdi. Belki yanlış ithamlara karşı iyi savunmalar yapardı, bizi ikna ederdi ama gelmedi. Önceki Sağlık Bakanları Sayın Mehmet Müezzinoğlu ve Sayın Fahrettin Koca buraya gelmeliydi, gelmediler, sanırım davet edilmediler. Bu keyfiyete karşıyım ben. Şimdi, bu ülkede Meclis varsa, bu Mecliste komisyonlar varsa millet adına her davet edilen gelmeli buraya. 15 Temmuz Komisyonu toplanıyor memlekette; bakıyorsunuz, Hulusi Akar, Hakan Fidan "Ben gelmem, ifade vermem." diyor. Ondan öncesinde, Susurluk Komisyonu toplanmıştı. İşte, bakıyorsunuz, birtakım askerî yetkililer, Teoman Koman, o zaman "Ben gelmem, ifade vermem." falan demişti yani böyle bir keyfîlik olabilir mi arkadaşlar? Böyle bir şey olabilir mi? Böyle bir ülkede demokrasiden, hukuktan, insan haklarından bahsedilebilir mi? Gel, gerekirse kapalı toplantı olsun, ifadeni ver, git yani kayıtlara girsin, biz bilgilenmek istiyoruz milletin vekilleri olarak. Bunu tekrar burada söylemiş olayım.

Ben burada konuşmamı sonlandırayım, ayrıntılı önerilerimizi yazılı olarak da iletiriz Sayın Başkan. Sayın Başkanın Başkanı olduğu Komisyona eleştiriler yönelttim ama kendisinin yönetiminden memnunduk genel olarak, iktidar-muhalefet ayrımı yapmadı, onu gözlemledik, her zaman hakkaniyetli olmaya çalışırım. Sayın Başkan ve ekibine yönelik önemli bir eleştiri gelmişti "Niye sadece tek parti yönetiminde?" diye fakat kendisi bu konuyu biraz tolere etti ve iktidarıyla muhalefetiyle daha ortak akılla yürüyen bir Komisyon çalışması üretti ama diğer eleştirilerimiz bakidir Sayın Başkan, onları da lütfen kaydedin. Biz yazılı olarak da Komisyon çalışmaları için bu önerilerimizi, eleştirilerimizi dile getireceğiz.

Teşekkür eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN İŞHAK ŞAN - Çok teşekkür ederim Sayın Gergerlioğlu.

Buyurun Sayın Karatutlu.

İRFAN KARATUTLU (Kahramanmaraş) - Ben de teşekkür ediyorum.

Tabii ki girizgâha yine dün oluşan olaylarla başlayacağız. Ülkemizdeki hukuk ve adalet sisteminde gerçekleşen demokrasi geçmişimize ve kazanımlarımıza uymayan olayların yaşandığı günlerdeyiz. Diploma yeterliliği üzerinden başladı tartışmalar. Geçmiş yıllardaki hukukçular eliyle yapılan, bir torbaya atıp suçlama şeklindeki ve gözaltılar şeklindeki olaya dönüştü. Biz bu olayları daha önceden de yaşamıştık. Siyaseti kendi mecrası dışında düzenleme çalışmaları her zaman belli bir süre geçse de hüsrarla sonuçlanıyor. Biz farklı görüşlere, farklı ideolojik yaklaşımlara sahip olsak da demokrasi kültürümüz en önemli

kazanımımızdır. Bu bizim birlik ve beraberlik içinde yaşamamızın en önemli teminatıdır. Bu noktada inşallah daha ileriye gidici birtakım uygulamalar yapılmaz diyorum.

Komisyon tabii ki geç katıldım ben, son üç beş toplantısına katıldım. Gerçekten de öncelikle Sayın Başkanımıza teşekkür ediyoruz. Komisyon çalışmalarını tatmin edici bir şekilde yönetti. Tabii ki yenidoğan konusu tamamen sistem sorunu. Biliyorsunuz, sağlıkta dönüşümle birlikte özel hastanelere açılmalar oldu, işte sağlıkta yeni birtakım yaklaşımlar oluştu. Devletteki yaklaşımı neydi? Genelde performans üzerine kurulandı, özeldede nasıl olacaktı? Bu, prim üzerine kurgulanan bir yapıydı. Sağlıkta dönüşüm neyi gözetti? Niceliği gözetti, sayıyı gözetti ve birtakım -görüntüsel- binaları, alet edevatları gözetti. Beden oluşturdu, ruh üfleyebildi mi? Çok da üfleyemediğini gözlemliyoruz. Yenidoğanı çete olarak tanımlamak olayı küçültmek. Aslında bu sistem Türkiye'nin hemen hemen -kendim de özel hastanelerde çalıştım- tüm özel hastanelerinde yaşanan bir sorun. Kadın doğumcular doğum yaptırır, çocukçular ya da yenidoğancılar onu kapabilmek için büyük çaba sarf eder. Niye? Elinde yatağı var onu dolduracak. Sonuçta primle çalışan bir yapıdan bahsediyoruz. Aslında sağlıkta dönüşümle birlikte en önemli eksikliklerden biri ne oldu? Yönetici atamaları oldu. Bugün en önemli yönetici atamaları bölgedeki siyasetçilerin eliyle olmakta. Onun dışında da bizim "sendika" dediğimiz iktidara yakın sendikaların kendi sendika üyelerini atamalarıyla gerçekleşmekte. Ehliyet ve liyakat güdülmede midir bu noktada? Hayır, hiçbir şekilde. İktidar partisi de "Bu benim yakınım..." Öyle bir hâle gelindi ki artık -Kahramanmaraş için söyleyebilirim- soyadı siyasetçiyle aynı olan en az iki üç sağlık ataması yapıldı son bir yıl içerisinde; hiç çekinmiyorlar da... Önemli olan, soyadının kendine uymasıydı. Kahramanmaraş için söylüyorum, 120 sağlık yöneticisi var sözleşmeli, 105'i -isim de verebilirim- SAĞLIK-SEN'in üyesi, yöneticisi veya delegeesi; bu böyle maalesef. Bundan da kurtarılması, ehliyet ve liyakatin gözetildiği bir... Çünkü bu, denetim sürecini de etkilemekte; ehliyetsiz, liyakatsiz insanların yaptığı denetimler de tabii ki üstünkörü olmakta.

Ayrıca, bu yapıyla birlikte birtakım özel hastane dernekleri, yapılanmaları Bakanlık üzerinde baskı kurdu mu? Kurdu. Kendince kendilerine daha avantaj sağlayacak birtakım yönetmelikler geçmişte oluşturdu. Bakanlık son aylarda tabii ki bunu değiştirmeye çalışıyor ama geçmişte de bunu biz yaşadık. Denetim oluyor, tabii ki gözlemliyoruz gittiğimiz şehirlerde, denetim var, sayısal denetim var ama bu denetimlerin içeriği nasıl? Bu bir türlü anlaşılamıyor. Onun dışında devlet hastanelerinde denetim var mı? Tabii var, iç denetim var ama objektif dış denetim var mı devlet hastanelerinde? Tabii ki yok. Kendin pişir kendin ye şeklindeki bir denetim. Tabii ki koruyucu, tedavi edici hekimler özele açıldı ama ana unsurumuz neydi? "Primum non nocere" "önce zarar verme" koruma... Koruyucu hekimlik aile hekimliği üzerinden kurgulandı, başarılı oldu mu? Maalesef olmadı; aslında olması gereken, özele açılması gereken bir konu da koruyucu hekimlikti. İyi aşı, iyi gebe takibi, iyi sanitasyon, su sağlığı vesaire gibi konularda koruyucu hekimliğin belki de özele açılması denenebilirdi diye düşünüyorum.

Bakanların gelip gelmemesi konuşuluyor. Tabii ki Başkanlık hükümet sisteminde artık, Bakanlar, biliyorsunuz, Meclisten olmuyor, Meclisten olmayınca da Meclise çok fazla eyvallahları da yok Bakanların. Düşünebiliyor musunuz, deprem bölgesinin 2 hekim milletvekili var; iktidar milletvekili Sayın Başkanımız Adıyaman'dan, muhalefet milletvekili de Kahramanmaraş'tan ben. Sayın Sağlık Bakanına Kahramanmaraş'ı ve deprem bölgesini anlatmak için üç ay kadar uğraştım ama maalesef kendisinden randevu alamadım. İlginç olan geçenlerde Kahramanmaraş'ta üniversiteyle konuştuğumda Sayın Rektörün de -kendisi kalp damar cerrahı- yine aylardır Sayın Bakandan randevu alamadığını öğrendik. Bir Komisyon toplantısında şöyle bir irdelediğimizde, bir hekim olarak baktığımızda, ben aslında Başkanlık hükümet sisteminde Bakanın, bunların Meclise bir eyvallahı olmamasını kibir nedeniyle yaptığını düşünmüştüm. Daha sonraki izlemelerimde anladım ki Sağlık Bakanının kibir nedeniyle yapmadığını, korku nedeniyle yaptığını hissettim. Buraya gelmemesinde de en önemli neden korku. Yani, burada, yanlış yapacağımız, birilerine sorumlular ya, ona karşı mahcup olacağını düşündüğü için buralara, daha önceki sayın vekilim de söyledi, diğer komisyonlarda gelmeyen kişilerin de aynı duyguyu yaşadığını hissettim. Zira niye? Yetki varsa sorumluluk da var. Sekiz yıl yönettiğiniz bir ildeki, bırakın yenidoğanı ki kendisinin eşi yeni doğan uzmanı, bu işlere çok da hâkim olduğunu düşünüyorum. Ben Kahramanmaraş'ta bir hastanede basit üç beş yıl kadar yöneticilik yaptığımda yenidoğanın işleyişine veya fizik tedavinin işleyişine, gözün işleyişine, neler olduğunu hâkim oluyorsunuz. Bir ilde buna hâkim olmaz mısınız? Hâkim olursunuz ama kalkıp yıllardır yönettiğiniz yerde "Evraka! Evreka! Buldum, ben bunu çıkardım." havalara girmenin de çok âlemi yoktu işin aslında. Bu noktada, ben de buna inanıyorum, yetkinin olduğu yerlerde sorumlu en tepenin bu Komisyona gelip "Ben cesurum arkadaş, ben size gereken şeyi verebilirim." demesi gerekiyordu. Diğer bürokratların, maalesef, silsile nedeniyle, hiyerarşi nedeniyle bunu yapabildiklerini gözlemleyemedik. Zira hepsinin de sunumlarında ortalık çok mükemmeldi ve hiçbir sorun yoktu, her zaman olduğu gibi dış güçler bu konuda da büyük ihtimalle sorumluydu diye düşünüyorum.

Ben de raporumu yazılı olarak belirteceğimi söyler, saygılar sunarım.

BAŞKAN İŞHAK ŞAN - Sayın Vekilim, çok teşekkür ediyoruz.

Ceylan Vekilim, buyurun.

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) - Merhabalar.

Ömer Vekil birçok şeyi söyledi aslında, diğer vekilimiz de bahsetti. Ben, diğer arkadaşlara göre çok daha az dâhil olabildim çünkü 2 tane ihtisas komisyonum, 8 tane de uluslararası komisyonum var, o yüzden sürekli hareket halindeydim. Ama bütün tutanakları okudum, raporları da okudum ve taleplerimizi de şöyle bir listeye aldık, danışman arkadaşım ile birlikte oturup tartıştık.

Genel eleştirileri yaptı, işte Başkan, Kâtip eleştirisini Ömer Vekil yaptı, o yüzden oraya girmeyeceğim. Ziyaret ve toplantı tarihleriyle ilgili eleştirilerimi zaten iletmiştim Başkan bilmukabele, onu tekrar edeyim. Ama Komisyona davet edilecek liste, o konuda ortaklaşılması bizce çok antidemokratikti. Sonrasında, örneğin, birçok aile ulaştı, bu ana davaya, ana iddianameye konu olan maktullerin, aile bireylerinin dışında, 2015'ten, 2016'dan yine aynı doktorların karıştığı yeni doğan ölümleriyle ilgili ulaşan aileler oldu. Bunlar katılmak istediklerini ilettiler ama bu da mümkün görünmüyor gibi. Bu bir eleştiri konusudur.

Rapor yazılacaksa en azından bundan sonrası için olumlu bir zeminde devam edebilmek adına, rapor yazma komisyonuna biz de dâhil olmak istiyoruz, hem danışman arkadaşlarımızla hem de vekillerle birlikte dâhil olmak istiyoruz. Eğer böyle olmayacaksa, o zaman taslak raporu görmek, bu taslak rapor üzerine katkılarda bulunmak istiyoruz.

Komisyon toplantılarının ele almakta başarısız kaldığı bir nokta, sağlıktaki özelleştirme politikalarının bu tip durumlara nasıl zemin sağladığıydı. Bunu çok inceleyemedik ne yazık ki, bu kısma giremedik. Ancak şey konusunda pozitif bir geri bildirimde bulunayım, dinlediğimiz bütün kurum temsilcileri, doktorlar, hepsi konuya hâkim, en azından bize bu buz dağının üst kısmını birazcık eşeleyecek ve bunu anlayacak perspektifi verdiler. Ben bir sağlıkçı olmadığım için onların sunumlarından inanılmaz faydalandım.

Ana davayla ilgili, dava İstanbul'da devam etti, çok yoğun da bir süreçti. Ben sadece ilk üç gününe katılabildim, ondan sonrasını takip edemedim ne yazık ki ama bu davaya ilişkin Adalet Bakanlığının yaptığı sunum çok yetersizdi çünkü bunu anlayarak, bu davayı anlayarak genelle ilgili bir fikir edinebilecektik, belki bir somut öneri yapabilecektik, bunu yapamadık ne yazık ki.

Yine, Ömer Vekil belirtti, Komisyonun ismine de konu olan diğer yapılara çok bakılamadı, bununla ilgili değerlendirme yapılamadı. Örneğin, Kayseri'den bir video sızmıştı, o videoya da konu olan, engeli olan kişilerin bakım aldığı tesislerdeki benzer hak ihlallerinin araştırılması için uzmanları pek dinleyemedik. Bu da bir eksiklik oldu.

Denetim mekanizmalarının eksikliğini kurumlardan bence yeterince dinleyemedik. Bu bir eksiklik oldu. Bunlar zaten muhalefet şerhimize konu olacaklar ama burada da dile getirmek istedim.

Çok fazla uzun konuşmayı seven bir insan değilim. Önerilerim bu kadar.

Sağ olun.

BAŞKAN İSHAK ŞAN - Çok teşekkür ediyoruz Ceylan Vekilim size de.

Hasan Vekilim, siz bir şeyler söylemek ister misiniz?

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Yok.

BAŞKAN İSHAK ŞAN - Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati:14.15